

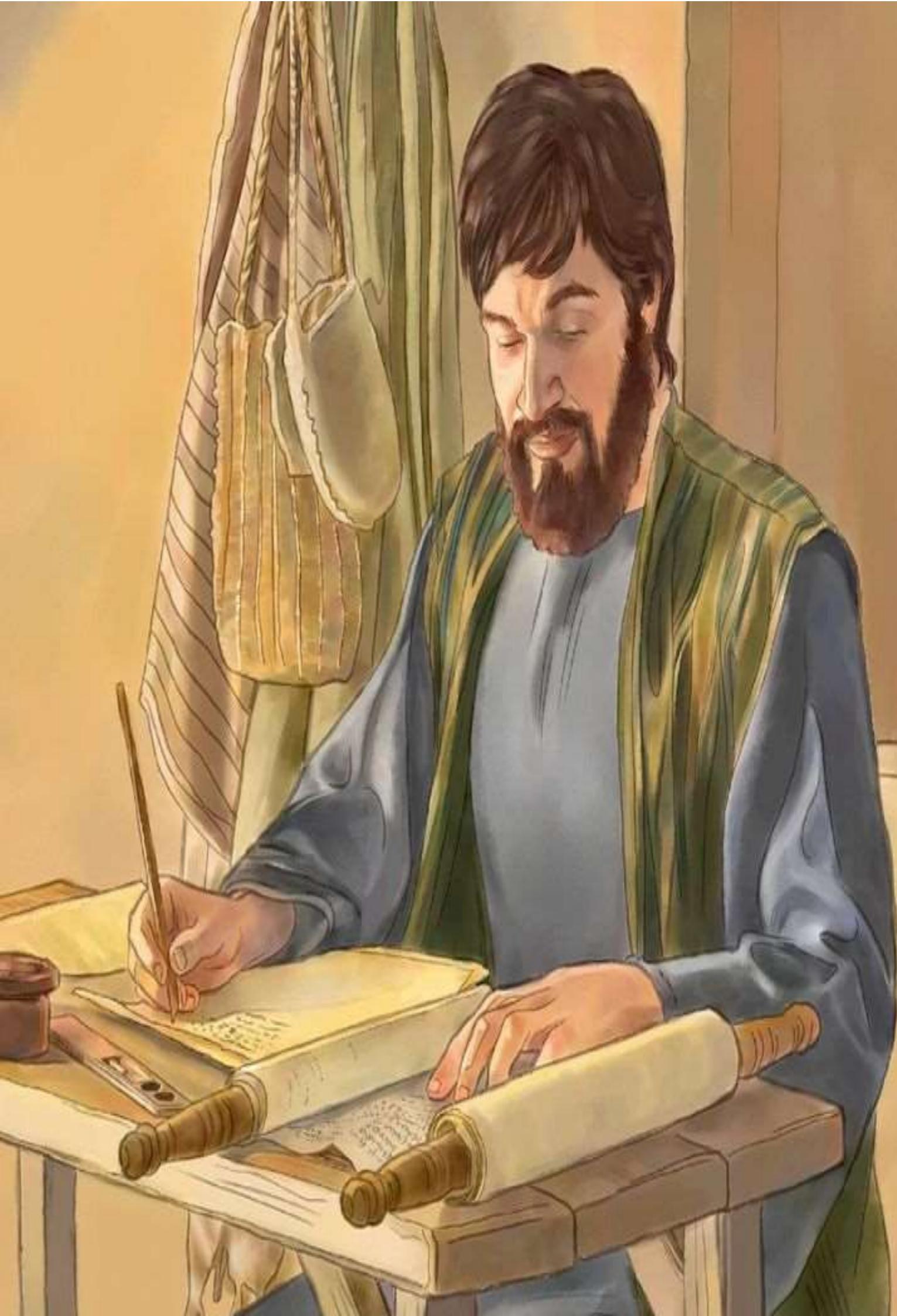
የተተያዤና ስራ አደባክ

(Translation science)

□ የተርጉም ስራ አያዝ

(Translation science)

- ይህም ተርጉም ስራ ቅጽቁን እና ባህልን አለው
አንድተላለፍ ይረዳል::
- የኝሁኑ አይነት እና ፍጻነት በተከከል ለተደረሰኝን
መድረሻን ያረጋግጣል::

□ የጠጽካፍ ቅዱስ ተርጉም ስራ ካደነሰ

(Bible translation science)

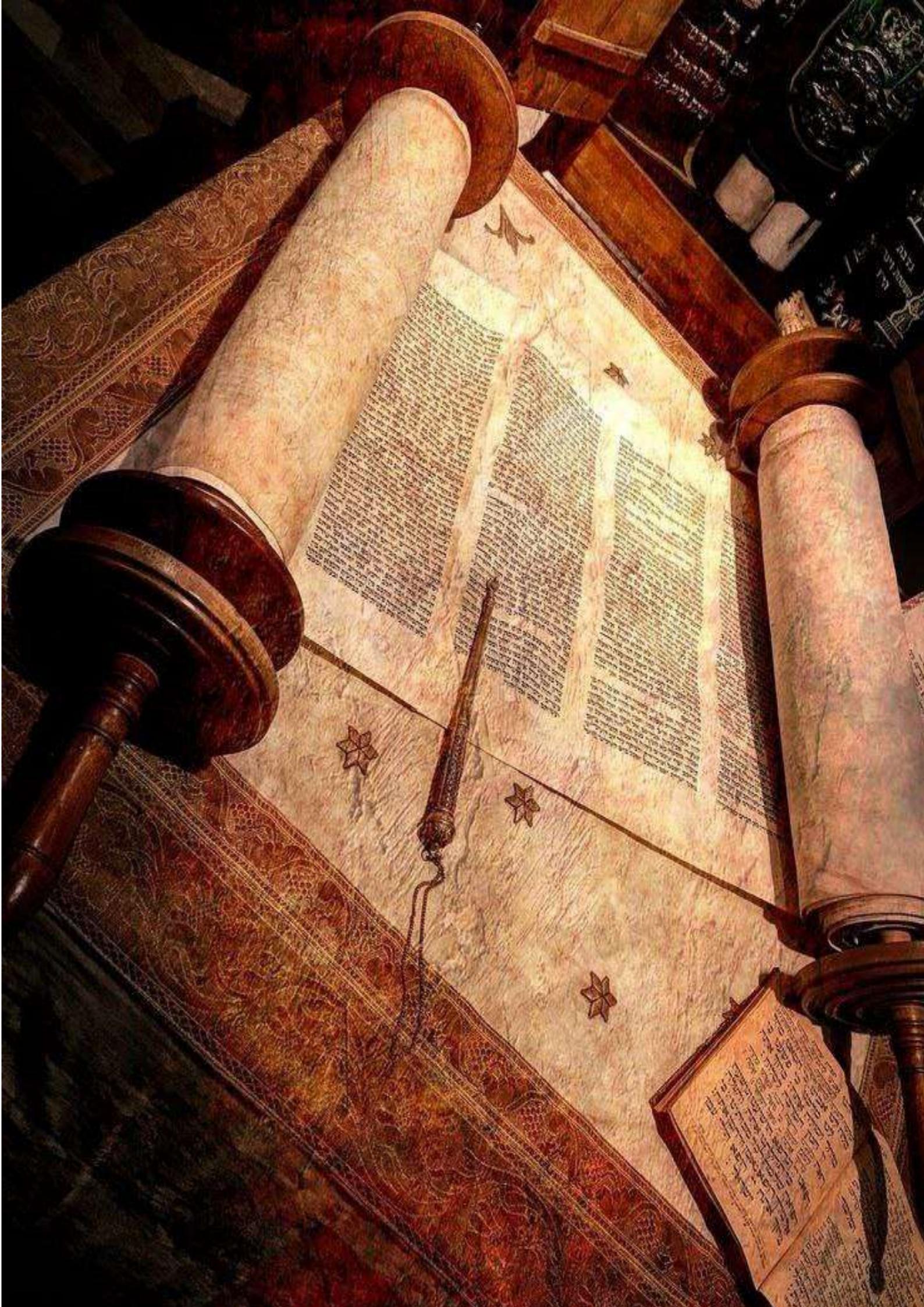
- የተርጉም ስራ አይደንስ መከከል እንዲ ነው::
- መጽሐፍ ቅዱስ ቅንቃን እና ባህልን አሉ እንዲታላለፈ
ይረዳል::
- ይህም ከቅንቃ ቅንቃ፣ ከባሁድ ባሁድ ስተላለፈ የሂሳብ
መሽረፈው እንዲያደርግ የሚረዳ የተርጉም ሂደቶችን
የሚያጠና አይደንስ ነው::

❑ የመጀከና ቅዱስ ተተዋዋ ስራ ነገ

(Intention of Bible Translation)

- መጽሐፍ ቅዱስን ከመጥሩት ይጠበቀል::
- በሁለት መንገድ እናየዋለን::
 - ✓ እነርተም:- መከለስ እና አዳስ መተርካም ይገለሉ::
- መከለስ (Revision) - መጽሐፍ ቅዱስ መሸመራያ
ተተዋዋ የነበረውን ቅዱስ እንደገና የማሽኑል ሆኖታ
ልሆነ::
- አዳስ ተተዋዋ - መጽሐፍ ቅዱስ ተተዋዋ
ወደማያዣ-ቅቦት ቅዱስ መተርካም እና ተደራሽ ማድረግ
ነው::

□ ማስላሎች እና የመጀከፍ ቀዕስ ተርጉም ስራ

(Missiology and Bible Translation)

- ማስላሎች ማለት ወንበልን ለሰዋች ተደረገ ሲሆ
ማድረግ የሚያጠነጥን የተየለው ኮፍ ነው::
- ሰዋች ወንበልን በማድረግ ላይ ስለ ወደማግኘት ስፍራ
በእነርዱ ቅንቃ የተተረገገው መጽሐፍ ቁጥር ለይዘን
ይገባቸዋል::
- ለዘመኝ የመጽሐፍ ቁጥር ተርጉም ስራ ላይንስ አስፈላጊ
ነው::

❑ ሂሳብ-አፈታትና የጠጀክና

ቀዬስ ተርጉም ሲሆን

(Hermeneutics and Bible Translation)

- መጽሐፍ ቁጥሪን ለመተርካም እኩበ ወሰኑ መግባት
ከለባችው ነገሮች መከከል እንዲ ነው::
- ስነ-አፈታት መጽሐፍ ቁጥሪን ስለ ማብራሪት
የሚያውሸ የተያለው ከርፍ ነው::
- ይህም የተተረሰሙ ደህን በምን ዓለም እና በምን
መረዳት እንደተባኑ ይነጣናል::

የኢትዮጵያ ተንተና

(Linguistic Analysis)

- የቃንቃ ጥናት ለመዳከፍ ቁጥር ተርጉም ስራ የደርግ
አጥንት ነው::
 - አንድ የመዳከፍ ቁጥር ተርጉም ከመተርገሙ በፊት
መዳከፍ ቁጥር የተባለበትን ቃንቃ ስዋስውን፣ አገባብን
እንዲሁም መዘገበ ቅለቶችን በደንብ ማወቅ
ይጠበቀበታል:: ለዘመኝ ይህ የቃንቃ ጥናት ይጠቀሙዋል::
 - በቁለት ስማማር እና ተርጉም ለይ የሚመጠር ለየነቶችን
ተርጉምዎች እንዲረዳ ያደርጋል::

Aα	Bβ	Γγ	Δδ
alpha	beta	gamma	delta
Eε	Zζ	Hη	Θθ
epsilon	zeta	eta	theta
Iι	Kκ	Λλ	Mμ
iota	kappa	lambda	mu
Nν	Ξξ	Oο	Ππ
nu	xi	omicron	pi
Pρ	Σσ	Tτ	Yυ
rho	sigma	tau	upsilon
Φφ	Xχ	Ψψ	Ωω
phi	chi	psi	omega

אָבְגַדְתּוֹזֶת

Chet (Ch)	Zayin (Z)	Vav (V)	He (H)	Dalet (D)	Gimel (G)	Bet (B/V)	Alef (silent)
----------------------------	----------------------------	--------------------------	-------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	--------------------------------

טיגלבלמנטע

Ayin Samech Nun Mem Lamed kaf Yod Tet
(silent) (S) (N) (M) (L) (K/Kh) (Y) (T)

פָּצָלָרְשָׁת

Tav Shin Resh Qof Tsadeh Peh
(ת) (שׁ/שׂ) (רׁ/רׂ) (קׁ/קׂ) (צׁ/צׂ) (פׁ/פׂ)

□ የሆኑዋ ትኅቶች

(Textual Criticism)

- ተከስቃል ከጠራዎች - በዚ እና ተከስቃል የተቀባዩ
ጥንቃዊ ቁጥር (Manuscript) በማውዳደር ተከከለኛው
የመጽሐፍ ቁጥር ገበያን ስለመለያት የሚያስረዳ ማረጋገጫ
ነው::
- ይህ ማረጋገጫ ስምምነት ያለውን መጽሐፍ እንዲሁ
ይረዳል::
- እንዲሁም የመጽሐፍ ቁጥር ተርጉሙያዎች የተረካሙበት
ዋና ፈጻሚዎች በጠሩ እንኩን እንዲገኘ መመለሰ እንዲቃል
ይረዳል::

□ ታሪዪ እና በህላዊ አውድ

(Historical and Cultural Context)

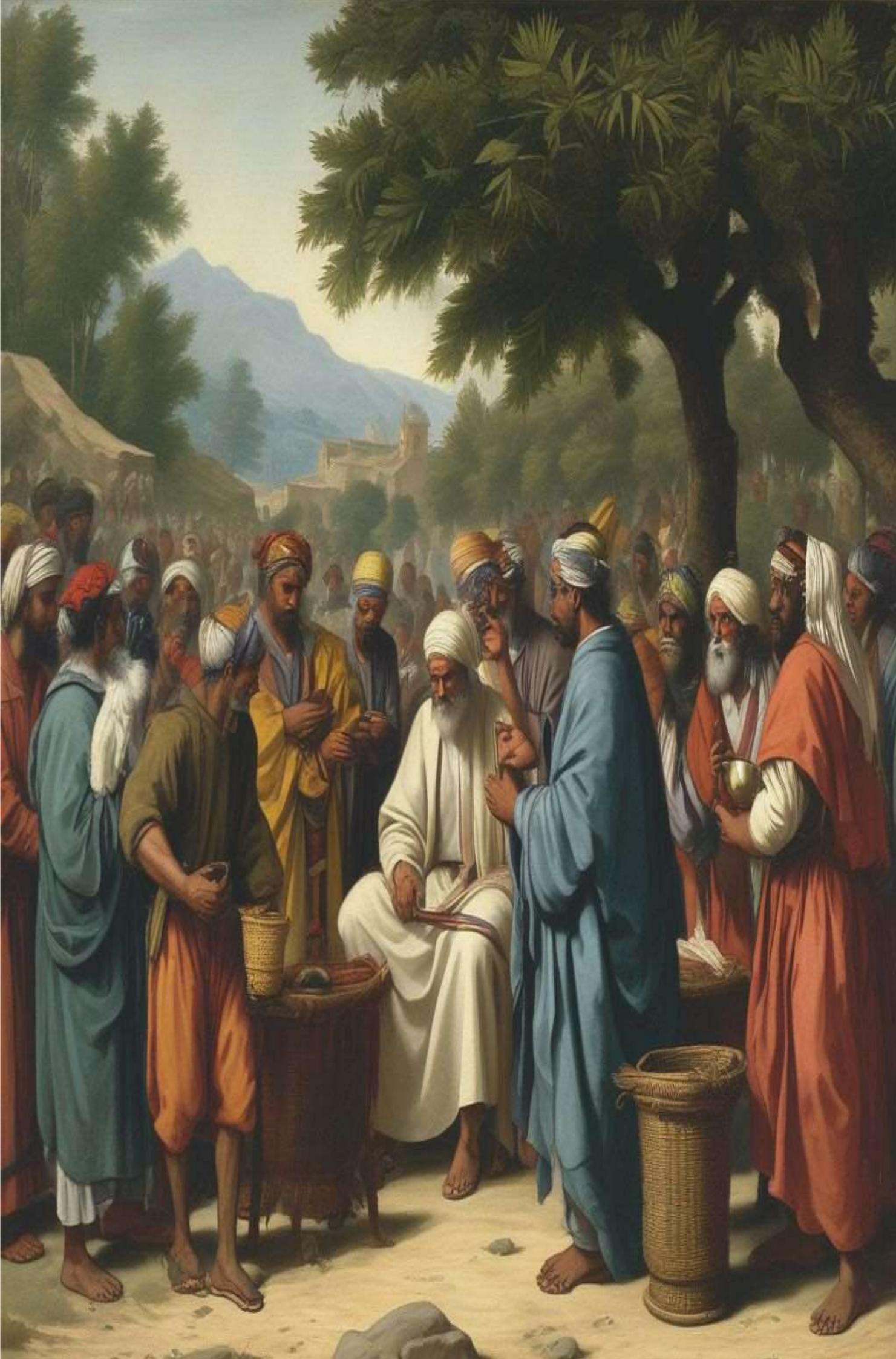
- የዶሮኑ ታሪዪ እና በህላዊ አውድ ማውቃ ወሰን ከሆነት ነገኝ መከከል እንዲ ነው::
- ይህም መጽሐፍ ቁጥርን ለመተርጓም፣ መጽሐፍ ቁጥር የተቀረበትን ታሪክ እና ባል ማውቃ ተከከለኛ ተርጉም ለመስጠት ይረዳል::
- ለዘመኩ የተለያየ በንግድ የነበሩ ቁጥር አካል እንዲሁም ለለም ካሙን ተሽጋር ማረጋገጫዎች እንደማስረጃ ማቅረብ ይችላል::
- እነዚህ ማስረጃዎች የተተረገሙው መጽሐፍ ቁጥርንስ እውነትነት ያረጋግጣል::

□ በሁለም ልማድ

(Cultural Adaptation)

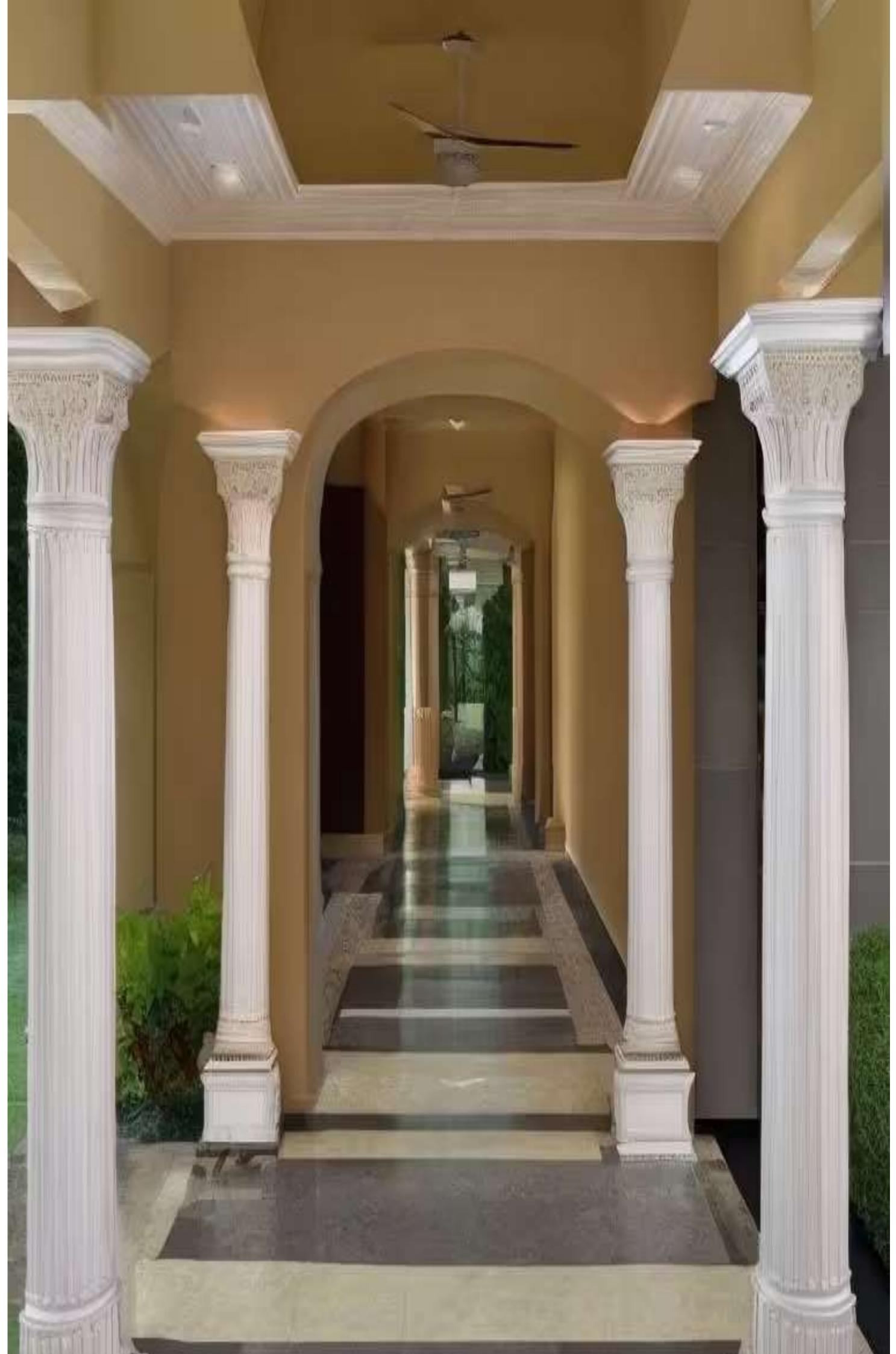
- በሁለም ልማድ ሲባል መጽሐፍ ቁጥር እንዲደርሰ ወደ
ተፈላጊበት ማህበረሰቦ ወይም ቅንቃ በተከከል ተዘምናል
የሚለውን የሚያረጋግጣን ነው::
- ይህም እንደ የሚህበረሰቦ ካፍል ስዋች ከኖሩበት፣
ከለቱበት ነገር እንዲር ለማህበረሰቦ የመጀመሪያ መልካን
አይለቷ የሚያደርሰ ነው::

□ ማኅ-መለከተዋ ግዢት

(Theological consideration)

- የመጀከና ቁጥል ተርጉምላች የተረከሱት መጀከና
ቁጥል ከታሪክ አንቀጽ በቻ ስይሆን፣ ከተረከሱበት ወኩ
ምንም በዳካትርንም የሚያጠረስ ወደም የሚያለው
መሆን አለበት::
- ይህ ሲባል ከፍል ለለው ከፈለጊው ተርጉም፣ ከእዚሁት
አንቀጽ ከመጀመርያው የሆነ ለማረጋገጫ እያገባም::
- መጀከና ቁጥል ምን ለል እንደረሰለን፣ ከሥነ-እዚሁት
ወዘዕተ የሆነ ለማረጋገጫ እያገባም::

❑ የተርጉም ስራ ሂደት

(Process of Bible Translation)

1. ቁጥሮ አገልግሎት (Pre-translation)

- ለተርጉም ስራ ጥናትና አገልግሎት ማድረግ::

2. ለቀቅ ደህን አገልግሎት (Drafting)

- ደህኑ መተርጉም ይችማል::

3. ካላሽ (Revising)

- ደህኑን እንዲገኘ ያጠናል::

4. እርማት (Proof reading)

- የሰርተ ካተማ፡የሰዋዎው ቅጂ ያስተካከለል::

□ ቁጥሮ አገልታ

(Pre translation)

- የዚህ የተቋናበትን የምንጭ ለመረዳት፡ ለያዥን እና ለማንኛ
እንደተባሪ የሚያስረዳ የመጀመሪያው የተርጋም ሲሆ
ሂደት - ቁጥሮ ተርጋም ሲሆ (Pre-translation) ይበላል፡፡
- በዚህ የተርጋም ሂደት ላይ የዚህ ተርጋም
ከይችምርም፡፡
- የምንጭ የዚህንን (Source Text) አለማ እንዲሁም
ተደረሰበኝን መረዳት የተርጋሙ ሲሆ ሂደት ላይ ቁጥሮ
ነው፡፡
- ይህንን መረዳት ተርጋሙ ተከከለኛ እና መቋሚ እንዲሆን
የደረጋል፡፡

□ ልቀቅ የሆኑ አገልግሎት

(Drafting)

- ይህ ሁለተኛው የተርጉም ሂደት ነው::
- ይህ የሁኔን የሚረቀቅ ወይም የመጀመሪያ ስራት የሚጀምርበት ቅዱማ ሂደት ማረቀቅ (Drafting) ይገላል::
- የኩሉ ቅዱማ እና አገልግሎት በመጠበቅ የሁኔን ወደተፈላለው ቅኑቸ፡ ማብራሪያ እንዲደርሰ ያደርገዋል:: ያደርሳል::
- ስላዘም ይህንን ወሰኝ የተርጉም ስራ ሂደት ያስተላዋል::

□ ክለስ

(Revising)

- ይህ ስሰተኞው ቢሮግም ሪፖርት ነው::
- የጽሁፍ ተከከለኛነት፣ ተነበሩት እንዲሆዎች ለተደረሰኝና የተገባ መሆኑን የምናራጋግጣት እና የምናሽሽልበት ሪፖርት የመከለስ እና የማረም (Revising and Editing) ሪፖርት ይሞላል::
- በሁለተኞው ቢሮግም ሪፖርት ላይ የተቋሙዎን ደህን በዘመኑ እና የጊዜ ይሞላል::
- ይህም የጽሁፍን ተከከለኛነት፣ ባልዕስት እንዲሆዎች ጥሩትን ያረጋግጣል::

□ አጠቃላይ

(Proofreading)

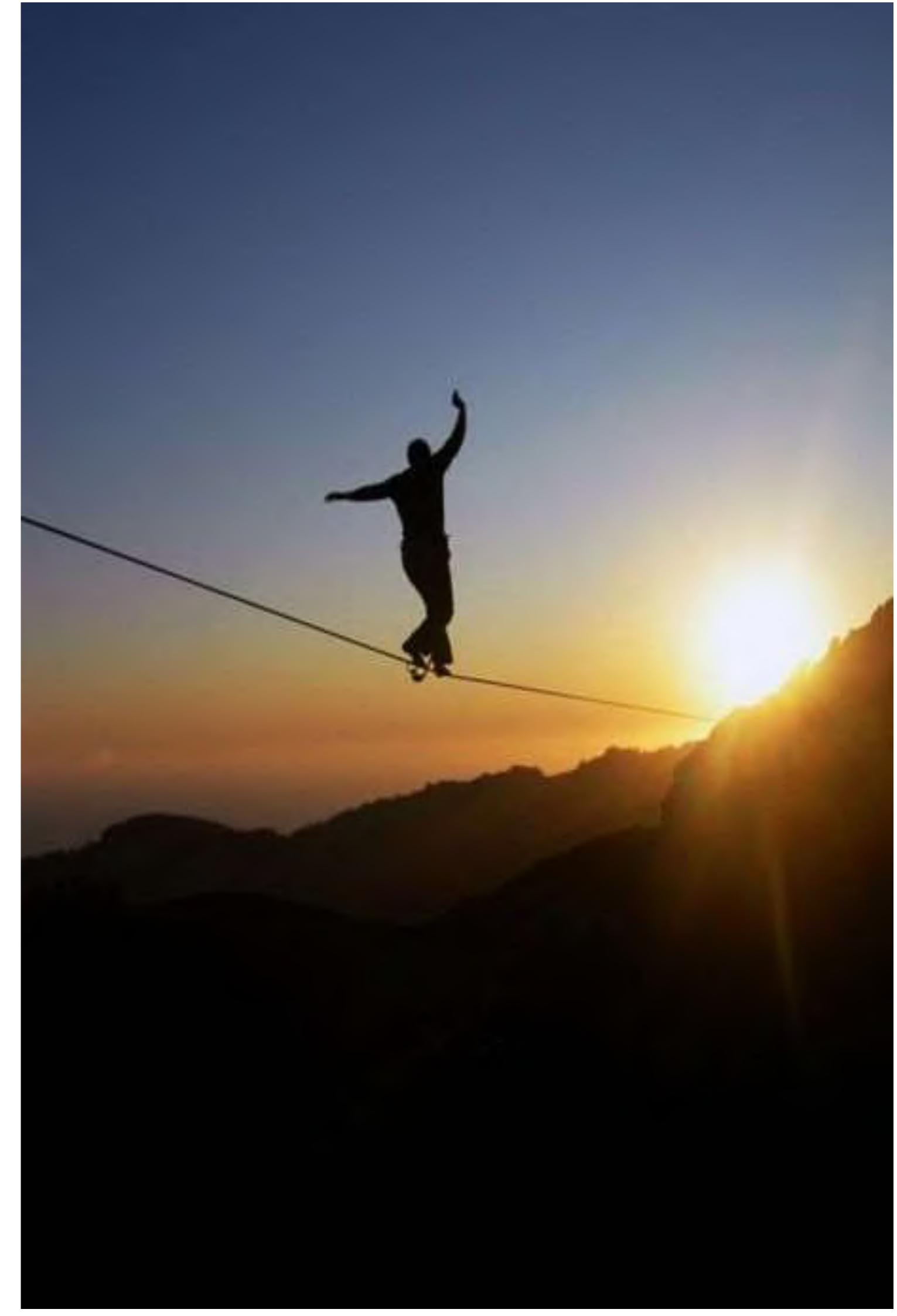
- ይህ የመጨረሻው የተርጉም ሂደት ነው::
- አጠቃላይ (Proofreading) በጽሁፍ ወሰኑ የሰጠት ነጥበት
ወይም የሰዋዕው ቅጂ ካለ የሚያስተካከልልን
የመጨረሻው የተርጉም ሲሆ ሂደት ይበላል::
- ይህ የተርጉም ሲሆ ሂደት ስህተትን መለያት እና ማረም
ለይ የተከራል:: ይህም ዽሁፍ ስህተት አሉበት እንዲሆን
የደረግል::
- በመከላለ እና ማረም ሌይ የታለኑ ወይም የተረከብ
ስህተቶችን መፈለስ ያርማል::

❑ የተርጉማዎች አጠቃላይ

(Challenges of Translators)

- ተርጉማዎች በዋናዎች ቅንቃዎች እና ለተደረሰደያኑ ቅንቃ
መከከል አሳይ በታ ለይ ተቀምጧል::
- ተርጉሙ ለዋናው ቅንቃ ትማኝ መሆን አለበት? ወይስ
ለተደረሰደያኑ ቅንቃ ነው ትማኝ መሆን ይለበት?
- ለዋናው በጥም ከተጠኑ ተደረሰደያኑ ባይገባቸውን ወይም
ተርጉም ባይሰጣቸውን?
- ለተደረሰደያኑ በጥም ከተጠኑ ለዋናው ቅንቃ ትማኝ
በይሆኑን?
- ሁሉቱም ቅጂዎች ነው::

❑ የተርጉም አደራሻ

(*Modes of Translation*)

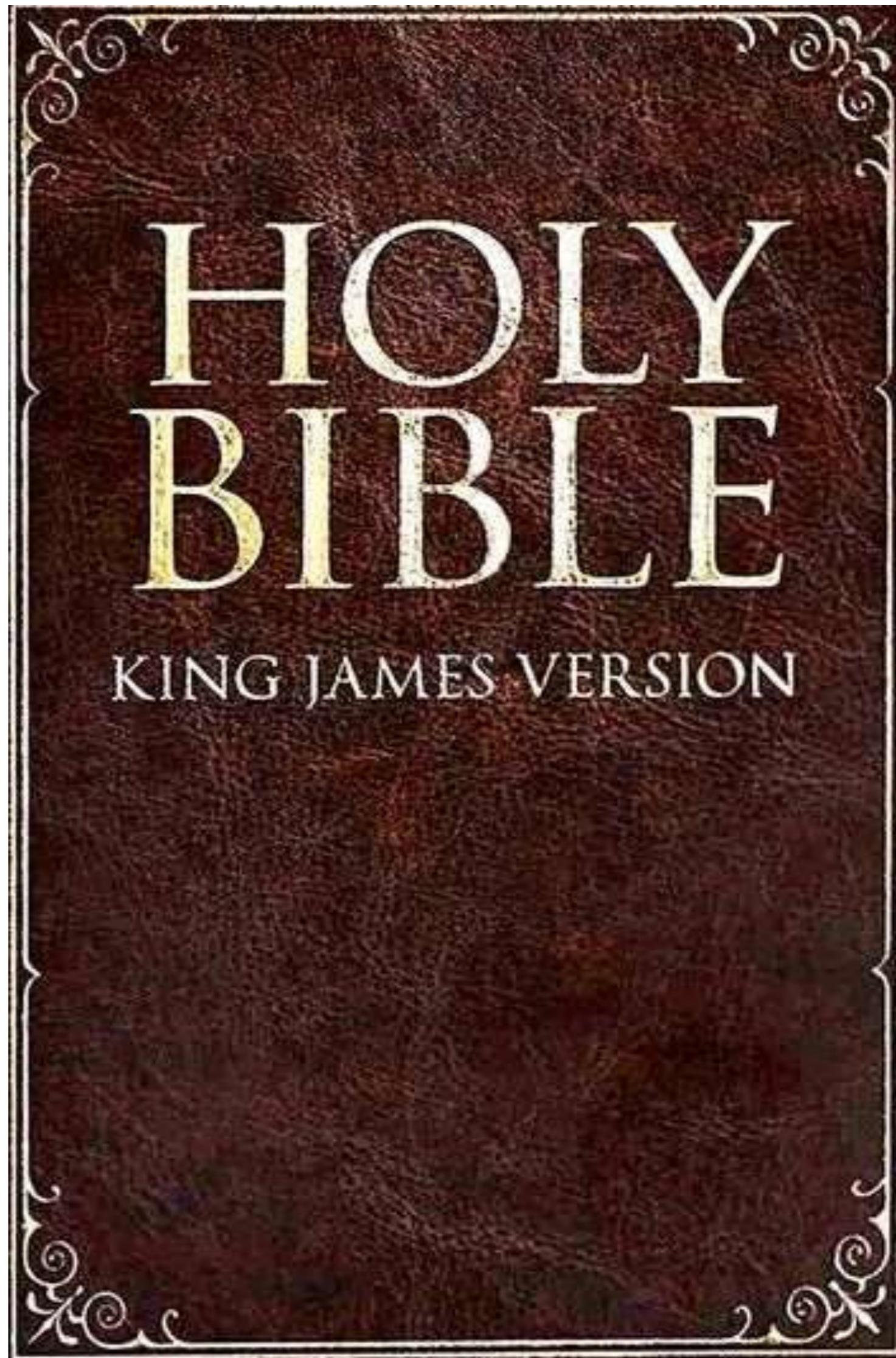
- የተርጉም አገልግሎት ለመቅረብ በተደረገ በነት
ጥረቶች አሬት ዓይነት የተርጉም ፍዴልዎች ተፈጥረዋል::
- በዘመኑ ለገድ አመርቁ ወጪት ማማሪት ተቋል::
እነዚህም:-
 - ✓ ቅል በቅል ተርጉም (Literal translation)
 - ✓ ዓይነማለ አካውሰለንስ (Dynamic equivalence)
 - ✓ እጥቱማለ አካውሰለንስ (Optimal equivalence)
 - ✓ ፖሮፏይ ተርጉም (Paraphrase) ይበላል::

□ የቃል በቃል ተርጓም

(Literal Translation)

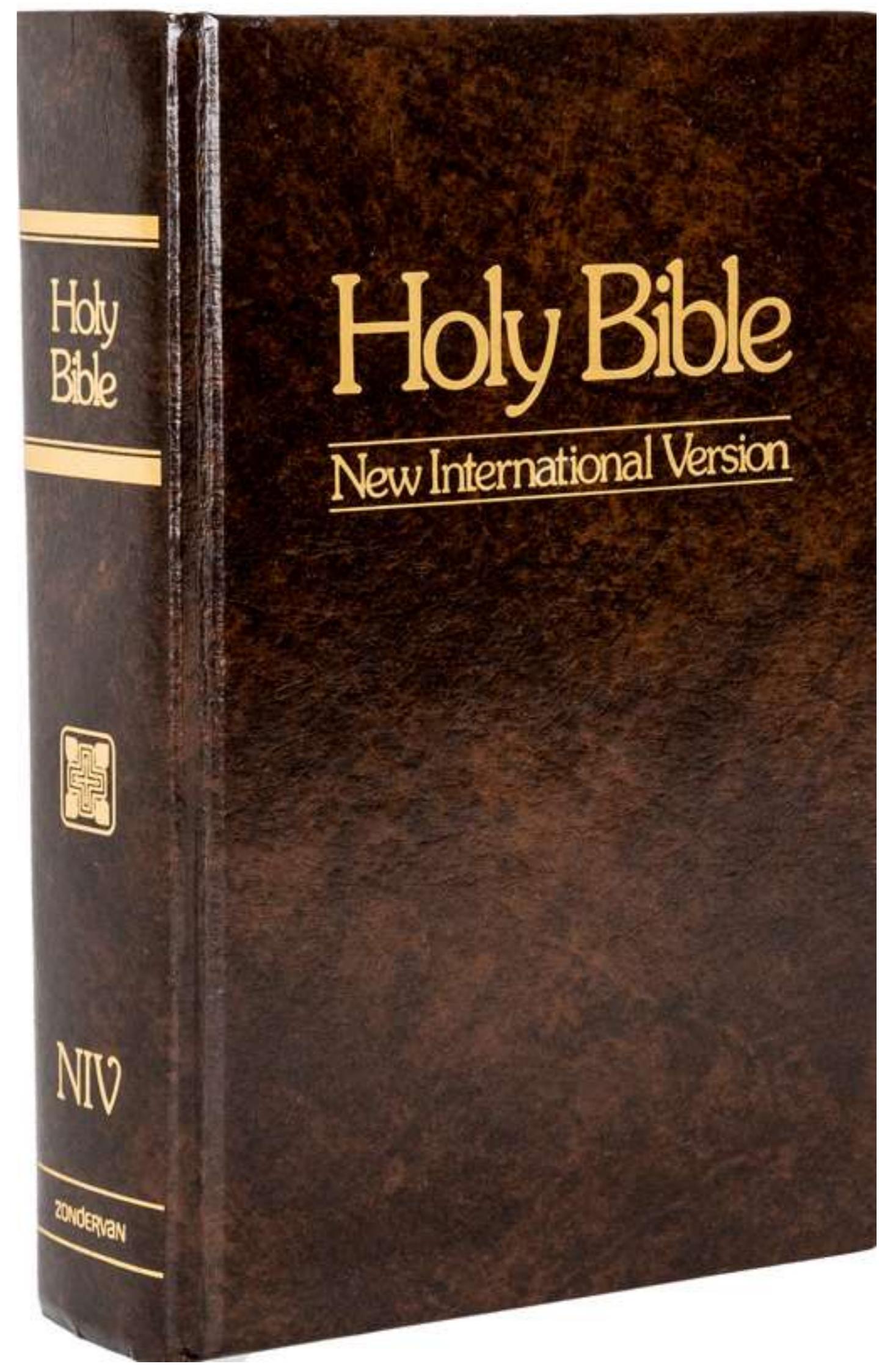
- በሌላ ስሙ ይርማል እኩዋስለንስ (Formal Equivalence)
በመባል ይታወቂል::
- የቃል በቃል ተርጓም ሲሆን ለምንም ቅንቃ ታማኝ ነው::
- ይህንን ዓይነት ተርጓም ማንበብ የግራኝና የዕብረዱት
መጽሐፍ ቅዳሚ በሌላ ቅንቃ እንደማንበብ ነው::
- ከዚህም ቅንቃ ይሁኑ ለኞገር የፋላገዣን ለሰነት
እናገኘዋለን:: ይህም ለተደራሱያኑ የሚጠቀም ነው::
- ካር ግን ከምንም ይሁኑ ወደ ተፈላጊ ቅንቃ ሲተረካም
ቻርጻሙን ለያጠ ይችላል::
- KJV,NKJV,NASV,ESV ተርጓምች ከነዚ ወሰጥ ይጠቀሳል::

□ ደይናጭ አካወስለንስ

(Dynamic Equivalence)

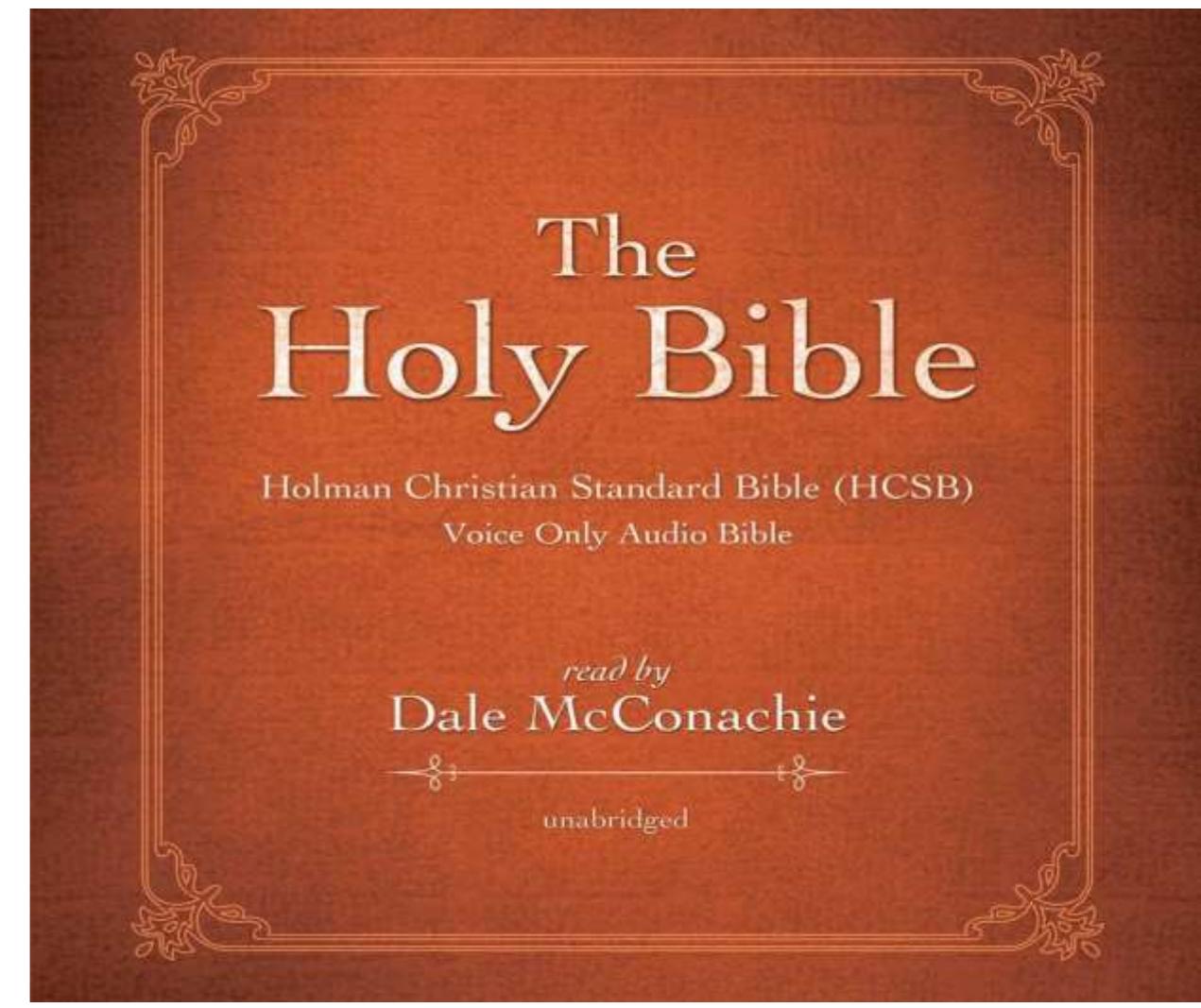
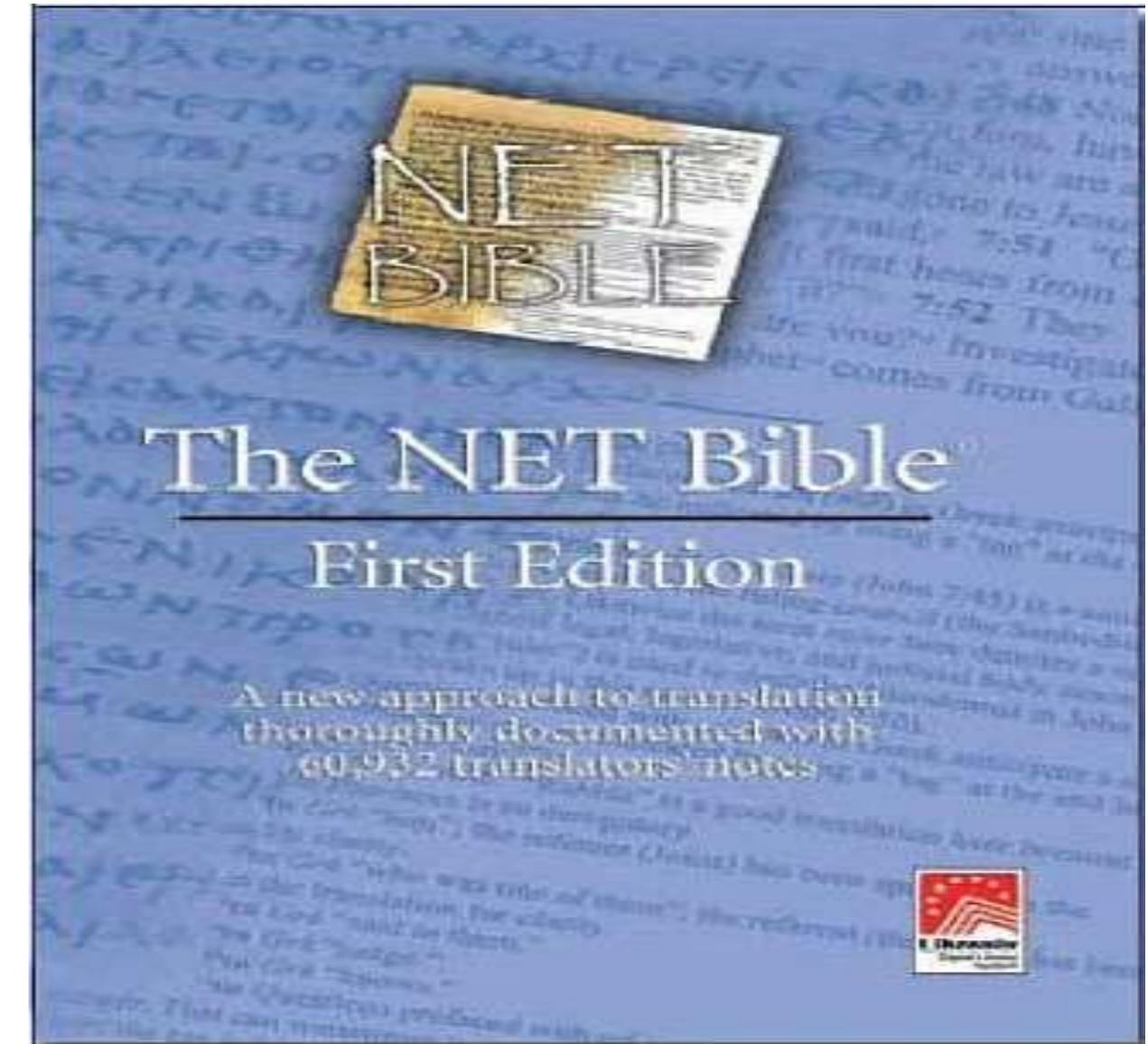
- ለለኩው የትርጉም እየነት ደይናጭ አካወስለንስ
(Dynamic Equivalence) ሲሆን የሁሳት-ለሁሳት ትርጉም
ኋው::
- ይህ ትርጉም ለቍልቱ ማረጋገጫ ለሁሳት ቅማኝ የው::
- ይህንን ዓይነት ትርጉም ማንበብ የዕሁድዋቸን ሁሳብ
ለማስተላለፍ ይሞከራል::
- በእብዚው ገዢ አጭር ቅል፣ ዓይነት-ነገር፣ አንቀፅ
አንዲሆም ቅል መዘገበ ቅልት ይጠቀማል::
- በጽሁፍ ወሰጥ ይለ ባህላዊ ለማድኝን ባልዕ ለማድረግ
ይፈልጋል::
- RSV,NRSV,NIV,NLT ትርጉምዎች ወሰጥ ይጠቀስሉ::

□ አጥቃማል አካውሰድነት

(Optimal Equivalence)

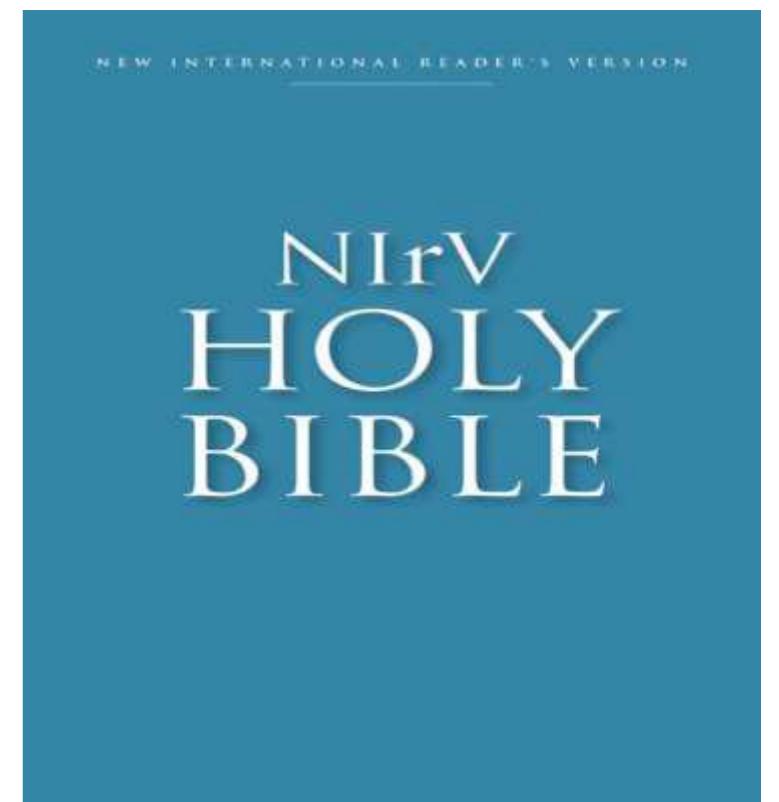
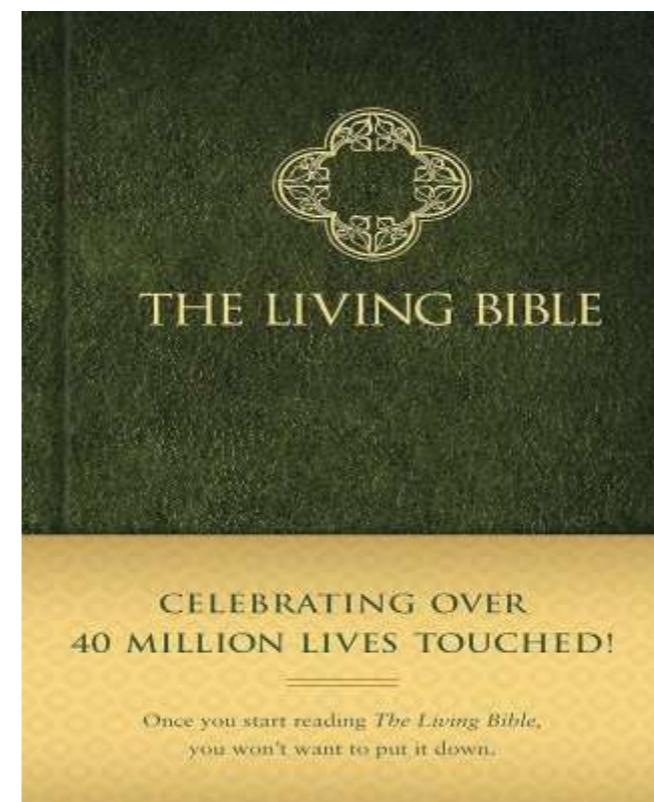
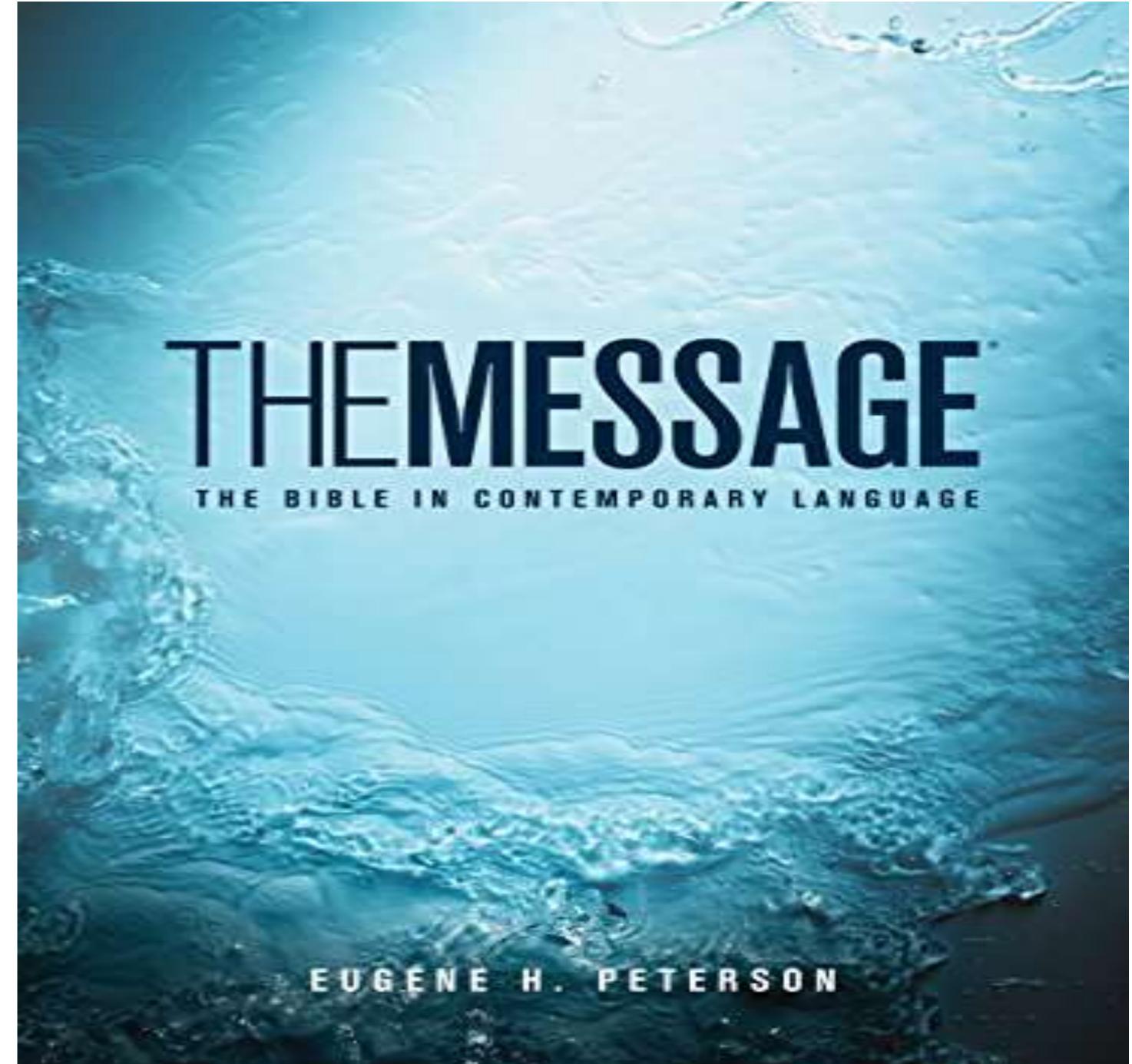
- አጥቃማል አካውሰድን በ ቖል-ቦቃል ትርጉም እና
በደረሰማኑ አካውሰድን መሆኑ ላይ የሚገኘ ነው::
- ይህም ቖል-ቦቃል ትርጉም መጠቀም ከተቻለ እንዲሁም
ደረሰማኑ አካውሰድን መጠቀም ከስራለ
እንጠቀማለን::
- እንዲንደ ገዢ የቖል-ቦቃል ትርጉም ለመረዳት ከባድ የሆነ
እንዲሁም ደረሰማኑ አካውሰድን የተስተካከለ
አቀማመጥ ያለው ለመሳል ይችላል:: እነዚህን
የሚያስተርቁልን ነው::
- HCSB, NET ትርጉም ይጠቀስል::

□ ፖርፍዬ

(Paraphrase)

- ፖርፍዬ ትርጉም እይደለም፡ የቻ ነው፡፡
- ከምንባው ዓሁኑ የተለየ ቅል ይጠቀማል፡፡
- ፖርፍዬ በደንብ የተበረሱ፡ እነዚህ የለ ቅል
የሚጠቀም በመስራም የምንባው ዓሁኑን
መልከት የሚያጠሩ የአሁኑ እይነት ነው፡፡
- በዚህ የተርጉም እይነት በጣም የሚታወቁው THE
MESSAGE በመሳሌ ይታወቁል፡፡
- The living bible, The Message, NIV ትርጉም ይከተታል፡፡

□ የተርጉም አይነት ባቃ አለመጣዎች ይኩል?

(Which one should we use?)

- እንደ የተርጉም አይነት ባቃ አለመጣዎች::
- የተለያየ የተርጉም አይነቶችን መጣዎች ለተሳላ እውቀት
እስተዋዕቱ አለው::
- ፖሮፌርድ የተበለውን የተርጉም አይነት አለመጣዎች::
 - ✓ ፈዴንደቅም የሞንጭ ደህን የተለየ ቅለት
ብለመጣዎች የምንጭን መልዕክት ለያጠሩ
ይችሉ::

ቍል በቍል ተርጻም

ዲይናሸከ አ.ከ.ዋኩለንስ አጥቃማል አ.ከ.ዋኩለንስ

ፖራቀረብ

ከምንጫ የሆኑ ገዢ ተመሳሳይ
ቍል ይጠቀማል::

ከምንጫ የሆኑ አጠር ያለ ቁልት
ይጠቀማል::

ጥሩውን ምንጭ ይጠቀማል::

ከምንጫ የሆኑ የተለየ ቁልት
ይጠቀማል::

የምንጭ የሆኑን መልዕክት
ይጠበቅል::

የምንጭ የሆኑን መልዕክት
በተችለ መጠን ይጠበቅል::

ከሁሉቱ ምንጭ የሆኑን
በተከከል የተረገሙውን ይዘ
ይቀጥላል::

የምንጭ የሆኑን መልዕክት
አይጠበቅም::

የቍል በቍል ተርጻም ስለሆነ
አንድንደ ስተረገም ተርጻሙን
ለያጠ ይችላል የሚሉ አስተሳሰቦች
እሉ::

በምንጭ የሆኑ ወሰጥ ያለታን
በህላዊ እና ታሪክዋ ልማድች
የኩያል::

ምን ስለምን ቁል በቍል:: የምን
ስለምን ደይናሸከ አ.ከ.ዋኩለንስ
አንድማሸምን መገመት
የኩግችል::

አጠር አጠር ያለ ቁልትን
ስለሚጠቀም በደንብ የተበረሱ
በመሰልም የምንጭ የሆኑን
መልዕክት የሚያጠኑ ነው::

“Be careful for nothing; but in
everything by prayer and supplication
with thanksgiving let your requests
be made known unto God.”
Philippians 4:6 in KJV

“Do not be anxious about anything,
but in everything, by prayer and
petition, with thanksgiving,
present your requests to God.”
Philippians 4:6 in NIV

“Don’t worry about anything;
instead, pray about everything.
Tell God what you need, and
thank him for all he has done.”
Philippians 4:6 in NLT

“Don’t fret or worry. Instead of
worrying, pray. Let petitions and
praises shape your worries into
prayers, letting God know your
concerns.” *Philippians 4:6 in the
Message bible*

□ በትርጉም ለደ የሚለስ ትናቶች

(Critics of modes of Translation)

- ቁል በቁል ተርጉም (Literal translation)
 - “የእግዥ አገልግሎት ቁልን ከሰውች ጋር አያገኝኝም::”
- ዓይነማሪ አካውሳሽ (Dynamic equivalence)
 - “ምንጭ ደህን ለይ ያለውን ቁል-በቁል ስለማይረተገኘም ፈን አይነት ተኩት እንደጠቀ አይታውቆም::”
- አጥቃማል አካውሳሽ (Optimal equivalence)
 - “የት በታ ለይ ቁል-በቁል፣ የትናው በታ ለይ ደግሞ ዓይነማሪ ተጠቁማል?”
- ፖሮፎር ተርጉም (Paraphrase)
 - “እመር እመር ያለ ቁለትን ስለማጠቀም በደንብ የተበራሩ በመስልም የምንጭ ደህኑን መልከት የሚጠቀ ነው::”

